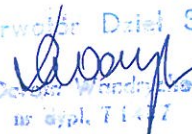

BIURO PROJEKTÓW
ZUI "REWALORYZACJA"
JOANNA PĘDRAK
57-300 Kłodzko ul. Czeska 28
tel. 74 8672002 projekty@rewaloryzacja.pl
NIP: 8831123376 REGON: 891056364

Kościół pomocniczy pw. Św. Floriana Bystrzyca Kłodzka

BADANIA STRATYGRAFICZNE PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH ZESPOŁU RZEźB KAMIENNYCH EKSPONOWANYCH PRZED KAPLICĄ

Opracowała: mgr Dorota Wandrychowska

Konservator Dział Sztuki

mgr Dorota Wandrychowska
nr dop. 71497

2017

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
we Wrocławiu
DELEGATURA w WĄLBRYZCHU
58-300 Wąlbrych, ul. Zamkowa 3
tel. 74 842-64-18, fax 74 842-66-60

Załącznik nr 1
do decyzji nr 1561/2017 z dnia 15.12.2017 r.

1. KARTA TYTUŁOWA

A. DANE DOTYCZĄCE OBIEKTU:

**Kościół pomocniczy, określany również, jako kaplica –
p.w.Świętego Floriana**

**zespół rzeźb eksponowanych przed budynkiem kościoła
pomocniczego p.w. Św FLoriana: Madonna oraz Chrystus
na krzyżu**

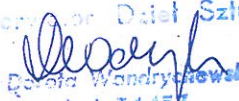
Bystrzyca Kłodzka
Góra Parkowa

B. DANE DOTYCZĄCE OPRACOWANIA

-Wykonawca opracowania

konserwator rzeźby i detalu architektonicznego –

mgr Dorota Wandrychowska, Wrocław, ul. M. Konopnickiej 9d

Konservator Detalu Sztuki

mgr Dorota Wandrychowska
nr. dypl. T 1457

Wrocław 2017

Niniejsze opracowanie podlega ochronie praw autorskich.

2. WSTĘP

2.1. *Przedmiot opracowania*

Przedmiotem niniejszego opracowania jest zespół dwóch rzeźb Madonna oraz Chrystus na krzyżu eksponowanych przed budynkiem kościoła pomocniczego zlokalizowanego na Parkowej Górze w Bystrzycy Kłodzkiej

2.2. *Cel i zakres opracowania*

Celem niniejszego opracowania jest opracowanie wyników badań stratygraficznych, które pozwolą na ustalenie ewentualnej obecności pierwotnej kolorystyki, określenie techniki wykonania oraz materiałów, stanu zachowania oryginalnego wystroju oraz opracowanie ramowego programu prac konserwatorskich w oparciu o analizę stanu zachowania

2.3. *Podstawa opracowania*

Podstawą niniejszego opracowania są badania stratygraficzne i oględziny wykonane in situ

3. OPIS, HISTORIA

„Na Górze Parkowej wznosi się, zwrócona elewacją zachodnią w stronę miasta doskonale stamtąd zimą widoczna, kaplica poświęcona patronowi strzegącemu od ognia. Kiedy w 1703 r. pożar strawił połowę miasta, dla uniknięcia podobnej ewentualności na przyszłość mieszczenie oprócz zastosowania tak konkretnych środków ostrożności jak budowa nowego wodociągu, postanowili zapewnić sobie także przychylność niebios. Uroczyscie obchodzono odtąd dzień św. Floriana, prowadząc procesję ku jego kaplicy na drugim brzegu Nysy. A gdy pierwsza budowla ufundowana po pożarze miasta w 1646 r. przez łaziebnika Floriana Zierlera i właściciela folwarku Marcina Kreutzera, zaczęła podupadać, sześciu bystrzyckich mieszczan pod przewodnictwem Michała Klappera - łaziebnika i chirurga, urządziło zbórkę na rzecz nowego.

Przed bocznym wejściem od strony północnej dwa pomniki – kamienna figura Madonny przypisywana Michałowi Klahrowi Młodszemu z datą 1781 lub 4 oraz pomnik ukrzyżowanego Chrystusa – rzeźba odlana w metalu na kamiennym krzyżu z datą 1896

Figura Madonny w barokowej stylizacji stoi na postumencie ozdobionym reliefem przedstawiającym św. Franciszka Ksawerego. Postument wydaje się być wykonany w innym warsztacie, bardziej kamieniarskim, niż rzeźbiarskim. Relief jest schematyczny, mało precyzyjny, kamień gruboziarnisty. Postać umieszczona na kolumnie jest wykonana z drobnoziarnistego, jasnego piaskowca. Wysoki poziom artystyczny widoczny jest zarówno w modelunku twarzy, jak również w sposobie opracowania szat i włosów. Stojąca na całkowitym uboczu i pustkowiu rzeźba plasuje się w sposób bezdyskusyjny w nurcie europejskiego baroku bez znamion prowincjonalizmu, czy nieporadnej ludowości cokołu, na którym jest umieszczona.

Krzyż z figurką Chrystusa jest produktem seryjnym i zaspakajał zapotrzebowanie na tego typu obiekty w latach 80-90 XIX wieku. Prosty kamienny krzyż na rozprofilowanym cokole, na krzyżu odlana w białym metalu figura z resztkami delikatnej polichromii strefie ran, malowanych na czerwono. Powierzchnia malowana złotym lakierem, w chwili obecnej dość zdegradowana

4. BADANIA STRATYGRAFICZNE

Na zdjęciu z sprzed wojny –

¹ <http://dolny-slask.org.pl/4593725,foto.html?idEntity=4593716>

4.1. INTERPRETACJA WYNIKÓW BADAŃ STRATYGRAFICZNYCH

Tab. 1. Figura Marii przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu

Lp	Wawa chron	Określenie warstwy	Uwagi
1	II	Brud, glony	
2	I	Relikty ciemnej czerwieni żelazowej, obecnej we włosach, na uszach, podbródku, partiach szat	Trudna do wytłumaczenia obecność czerwonej malatury na całości figury, wydaje się być autentyczną kreacją. Być może pierwotnie figura ta była w całości pomalowana na czerwono
3	I	Piaskowiec drobnoziarnisty pozwalający na precyzyjny, plastyczny modelunek	

Tab. 2. Postument z przedstawieniem figuralnym pod figurą Marii

Lp	Wawa chron	Określenie warstwy	Uwagi
1	II	Brud, glony	
2	I	Piaskowiec gruboziarnisty, porowaty. Mocno wypłukany, co świadczy o słabym gatunku kamienia podatnemu na wietrzenie	Modelunek mało precyzyjny, umowne zaznaczenie sylwetki Świętego Franciszka Ksawerego. Powierzchnia wypełniona całkowicie reliefem przypominająca kompozycje średniowiecznych przedstawień

Tab.3. Postument architektoniczny, partia dolna, cokołowa

Lp	Wawa chron	Określenie warstwy	Uwagi
1	II	Brud, glony	
2		Napis „K. M. anno” wykonany czarną farbą z data 1781 (lub 4)	Napis ma barokową formę, lecz jest bardzo niestarannie wykonany, co jest całkowicie niezgodne z doskonałym modelunkiem i precyzją rzeźby
3	I	Piaskowiec drobnoziarnisty	

Tab.4. Ukrzyżowanie, kamień

Lp	Wawa chron	Określenie warstwy	Uwagi
1	II	Brud	
2	I	Napis w części cokołowej postumentu: „Df. habel 1896” wryty w kamieniu	Napis wykonany z doskonałą precyzją i modelunkiem
3	I	Piaskowiec drobnoziarnisty	

Tab.5. Ukrzyżowanie, rzeźba metalowa Chrystusa

Lp	Wawa chron	Określenie warstwy	Uwagi
1	II	Brud	
	I	Warstwy lakieru na powierzchni, rana malowana kryjąco czerwonym kolorem, farba olejna. Całość figury pokryta złocistym lakierem z drobinkami mosiądzu	Figura oglądana z dołu sprawia wrażenie wykonanej z odlewu mosiężnego, lub z brązu. Krew z boku Chrystusa malowana imitatorsko, pływa czerwona strugą
2	I	Odlew wykonany w białym metalu, prawdopodobnie stop cynku i cyny	

4.2. TECHNIKA I TECHNOLOGIA WYKONANIA

- Postać Madonny wykonana z jednego fragmentu drobnoziarnistego piaskowca, Nimb metalowy mocowany w tyle głowy. Postać zamocowana na postumencie. Na powierzchni piaskowca w wielu miejscach zachowały się pozostałości monochromii w kolorze ciemnej czerwieni żelazowej. Są one obecne zarówno na załomach twarzy, jak również na szatach. Z zachowanych śladów wynika jeden wniosek, że być może pierwotnie cała figura była pokryta czerwoną monochromią. Autorka nie spotkała się dotychczas z takim rozwiązaniem kolorystycznym i artystycznym na rzeźbie. Czerwona monochromia w różnych odcieniach czerwieni jest spotykana na detalu architektonicznym od czasów gotyku, poprzez renesans oraz barok, jednakże na rzeźbie figuralnej nie spotkano dotychczas takiego sposobu opracowania kolorystycznego. Być może jednakże bliskie sąsiedztwo kamieniołomu czerwonego piaskowca, jak również upodobanie do koloru czerwonego było znacznie bardziej rozpowszechnione, niż się obiegowo sądzi. Rozstrzygnięcie tego zagadnienia w kontekście figury Madonny musiałoby być powiązane z oględzinami powierzchni kamienia przy pomocy aparatur optycznych powiększających. Ponadto należy sobie zdac sprawę, że na płaszczyznach obmywanych przez wodę warstwa malarska nie miała szansy przetrwania przez kolejne prawie 250 lat.

- Pomnik przedstawiający Ukrzyżowanie jest produktem seryjnym składającym się z prostego architektonicznego postumentu, prostego krzyża łacińskiego z piaskowca. Postać ukrzyżowanego Chrystusa wykonana jest z odlewu cynkowego, pokryta barwnymi lakierami. Na boku postumentu staranna sygnatura z datą

5. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

5.1. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA BAROKOWEJ KOLUMNY MARYJNEJ

5.1.1. STAN ZACHOWANIA

Kamienne elementy pomnika wykazują zróżnicowany stopień stanu zachowania w zależności od miejsca ekspozycji. Materiał figury jest jednorodny, posiada drobne, zwarte jednolite uziarnienie i dobre właściwości fizykomechaniczne. Na stan zachowania rzeźby Madonny posiada niewątpliwie wpływ ekspozycja na wysokości, gdzie zintensyfikowane są wszelkie efekty działania czynników zewnętrznych.

Powierzchnia kamienia jest miejscowo zdegradowana. Obserwuje się spęcherzenie powierzchniowej warstewki kamiennej, która wykazuje tendencję do złuszczenia się wraz z całym delikatnym reliefem. Część modelunku została bezpowrotnie utracona, gdyż pewne fragmenty zdołały już odpaść odsłaniając jasne wnętrza piaskowca.

Silne zabrudzenie powierzchni wynika z osadzania się smolistych substancji. Część zabrudzeń wniknęła również w warstwy przypowierzchniowe struktury piaskowca i znajduje się również w głębszych partiach kamienia. Powierzchniowe uszczelnienie kamienia utrudnia swobodne parowanie wilgoci, która gromadzi się pod warstwą uszczelnioną. W okresie zimowym tworzy się tam lód, który powiększa swoją objętość i rozsadza kamień.

Zatarcie modelunku nastąpiło również w wyniku obmywania powierzchni przez deszcze, wypłukiwania naruszonych cząsteczek i ziarenek piaskowca, osłabianych i pozbawianych lepiszcza. Widoczne jest to szczególnie na najbardziej wystających elementach rzeźby – obserwuje się wyraźne zatarcie ostrości i precyzji reliefu.

Obserwuje się intensywne zainfekowanie powierzchni kamienia glonami o czym świadczy zielony nalot. Obecność substancji organicznych w porach kamienia stanowi dogodną pożywkę dla mikroorganizmów, których wzrost stanowi dodatkowy czynnik niszczący powierzchnię kamienia. Mikroorganizmy – grzyby i glony wydzielają w wyniku metabolizmu kwasy organiczne, nadtrawiające lepiszcze piaskowca. Pozostałości monochromii czerwonej wykazują tendencję do odspojenia, miejscowo słabo są zespolone z podłożem

Bardzo zły stan zachowania przedstawia gruboziarnista kolumna stanowiąca postument dla rzeźby Madonny. Relief jest zdeintegrowany, wypłukana powierzchnia obmywana regularnie przez wodę opadową, co powoduje powiększanie ubytków i zanikanie plastyki dekoracji. Na powierzchni obserwuje się zainfekowanie wzrostem glonów (zielony nalot) oraz drobne ubytki i wyluszczenia.

5.1.2. WYTYCZNE KONSERWATORSKIE I PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

Dokonać dokładnych oględzin powierzchni figury Madonny pod kątem występowania monochromii czerwonej. Zastosować szkło powiększające. Znalezione relikty udokumentować i opisać w celu umożliwienia pogłębionej analizy występowania tej warstwy malarskiej. Wykonać badanie rodzaju spoiwa i pigmentu tej monochromii

Najważniejszym zabiegiem dla obiektu jest dezynfekcja przy pomocy preparatu antyglonowego, a potem osypującą się, osłabioną powierzchnię piaskowca należy wzmocnić dokładnie przy użyciu preparatu monomerowego typu [REDACTED]

jak dla obiektów
zabytkowych wg
wytycznych nadzorów
konservatorskiego i
autorskiego

Potencjał 300 lub 500, w zależności od porowatości osłabienia struktury.

Impregnować przez długotrwałe, powolne polewanie powierzchni preparatem do momentu przesycenia kapilar piaskowca.

Preparat ten wymaga okresu sezonowania, zanim nabierze hydrofilnych właściwości, dlatego też można zoptymalizować proces zapewniając odpowiednią wilgotność (np. poprzez komory z folii). Preparat nakładać powoli na zdeintegrowane partie przy pomocy butelek z regulowanym odpływem w celu przesycenia struktury, a nie tylko powierzchni kamienia. Zabiegu nie wolno wykonywać w dzień wilgotny, ani na wilgotny kamień. Zabieg należy prowadzić w optymalnych warunkach, dążąc do maksymalnego przesycenia struktury piaskowca

Oczyszczanie Madonny prowadzić jedynie przy użyciu parownicy. Zachować szczególną ostrożność w sąsiedztwie czerwonej monochromii, której nie należy poddawać działaniu pary wodnej pod ciśnieniem. W przypadku stwierdzenia w trakcie badań występowania monochromii na całym obiekcie w formach szczątkowych dostrzegalnych jedynie pod powiększeniem należy bezwzględnie odstąpić od czyszczenia figury i skupić się na skonsolidowaniu i utrwaleniu malatury do kamienia.

Najważniejszym problemem dla gruboziarnistego postumentu z reliefem wymagającym interwencji jest dezintegracja granularna. Należy dokładnie przesycić strukturę kamienia monomerem na bazie hydroetoksylanów typu [REDACTED]

jak dla obiektów
zabytkowych w g
wytycznych nadzorów
konservatorskiego i
autorskiego

Oczyszczanie postumentu prowadzić przy użyciu parownicy, elementy

Należy mieć świadomość, że lokalizacja w pobliżu drzew przekreśla możliwość trwałego zabezpieczenia kamienia przed wzrostem glonów

Wykonać odsolenie i usunięcie pozostałości środków chemicznych przy pomocy okładów. Nakładać okłady przy pomocy pulpy celulozowej, bentonitu. W przypadku stosowania bentonitu, aby uniknąć zabielenia kamienia gliną, należy nałożyć warstwę kontaktową z ligniny, a dopiero nakładać glinę. Należy przestrzegać, aby okład nie wysychał szybciej niż kamień. Szybkość parowania wody z okładu musi być mniejsza od szybkości podciągania kapilarnego roztworu w odsalonym kamieniu. Okładów nie należy wykonywać w dni szczególnie słoneczne i wietrzne. Kompres nakładać w sposób, by ściśle przylegał do odsalanej powierzchni i nie tworzył pęcherzy. Mokry okład pozostawić do całkowitego wyschnięcia.

Nie przewiduje się uzupełniania ubytków reliefu oprócz przypadków naruszenia ciągłości powierzchni, wykazujących tendencje do powiększania i pogłębiania, co może skutkować postępującą degradacją obiektu. Wykonać scalenie kolorystyczne przy pomocy lazurów transparentnych przeznaczonych do patynowania

Wykonać hydrofobizację pomnika przy użyciu żywicy silikonowej w rozpuszczalnikach. Impregnować przez długotrwałe polewanie powierzchni preparatem do momentu przesycenia kapilar piaskowca. Nadmiar impregnatu odsącać z powierzchni ligniną i przemyć rozpuszczalnikiem

Preparat należy wprowadzać w strukturę powoli poprzez powolne polewanie powierzchni przy pomocy butelek z regulowanym odpływem w celu przesycenia struktury, a nie tylko powierzchni kamienia. Zabiegu nie wolno wykonywać w temperaturze poniżej 10°C. Nie należy też wykonywać dzień wilgotny, ani na wilgotny kamień. Dlatego ważne jest przestrzeganie, by obiekt był całkowicie suchy po okresie podwyższonej wilgotności w okresie zimowym. Usunąć nadmiar preparatu z nasycanych powierzchni przy pomocy rozpuszczalnika. Partie nasycane sezonować poprzez spowolnienie parowania rozpuszczalnika, okrywając je folią. Zabiegu nie należy wykonywać na wilgotnym kamieniu, gdyż preparat nie będzie wnikał w mokry piaskowiec. Zabiegu nie wykonywać w też w dni zbyt gorące (ok 25°C), gdy kamień jest rozgrzany, bowiem zbyt szybkie parowanie rozpuszczalnika spowoduje osadzanie się preparatu na powierzchni, zamiast wnikania w głąb struktury

Należy skorygować napis wykonany czarną farbą

5.2. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH DLA UKRZYŻOWANIA

5.2.1. STAN ZACHOWANIA

Kamienne elementy wykazują zróżnicowany stopień stanu zachowania w zależności od miejsca ekspozycji. Obserwuje się miejscową dezintegrację struktury, jak i uszkodzenia powierzchni powstałe na skutek wypłukania i osypywania warstw przypowierzchniowych. Widoczne są drobne ubytki wynikające zarówno z erozji kamienia, jak i z uszkodzeń mechanicznych.

Powierzchnia kamienia jest brudna – obserwuje się wiele partii, gdzie widnieją ciemne nawarstwienia w postaci intensywnych zaplamień, które szczególnie szpecą i poprzez uszczelnienie struktury stanowią zagrożenie dla warstw przypowierzchniowych. Część zabrudzeń wniknęła również w warstwy przypowierzchniowe struktury piaskowca i znajduje się również w głębszych partiach kamienia. Na powierzchni kamienia w partiach zacienionych obserwuje się zielony nalot świadczący o wzroście glonów. Zabrudzenia maskują obecnie część zniszczeń, które pod warstwami brudu nie są czytelne, dotyczy to w szczególności spękań

Metalowa figura Chrystusa posiada ubytek w sąsiedztwie perizonium, być może ktoś sądzić, że ma do czynienia z brązowym odlewem z racji obecnej na figurze malatury, chciał ukraść figurę, gdy jednakże uszkodzona powierzchnia odsłoniła biały metal – odstąpiono od kradzieży

5.2.2. WYTYCZNE KONSERWATORSKIE I PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

Prace przy pomnikach prowadzić in situ. W miejscu ekspozycji nie ma dostępu do wody i prądu i niedogodność tę należy rozwiązać przy użyciu sprężarki spalinowej i pojemnika na wodę.

Osypującą się powierzchnię piaskowca wzmocnić dokładnie przy użyciu wstępnie zhydrolizowanego roztworu preparatu ~~XXXXXXXXXXXX~~ wg uwag jak powyżej
 Impregnować przez długotrwałe, powolne polewanie powierzchni preparatem do momentu przesycenia kapilar piaskowca.

Wykonać mycie kamienia metodą hydro-dynamiczną przy użyciu dyszy "szpachelkowej". Nawarstwienia usuwać chemicznie działając na zabrudzenia preparatem ~~XXXXXXXXXXXX~~ Preparat nanosić pędzlem na przesyconą wodą powierzchnię piaskowca, po 20 min dokładnie spłukiwać. Czynność powtarzać 2-3 krotnie. Doczyszczanie mechaniczne prowadzić jedynie na gładkich fragmentach pozbawionych obróbki kamieniarskiej. wykonać powtórne dokładne umycie wodą. jak powyżej

Wykonać odsolenie i usunięcie pozostałości środków chemicznych przy pomocy okładów. Okłady nanosić pędzlem. Stosować wodę destylowaną.

Wykonać dezynfekcję preparatami ~~XXXXXXXXXXXX~~ jak powyżej

Niedoczyszczone powierzchnie należy pozostawić i ewentualnie lekko laserunkowo scałić kolorystycznie

Wykonać hydrofobizację kamienia przy użyciu żywicy silikonowej w rozpuszczalnikach (preparaty ~~XXXXXXXXXXXX~~). Impregnować przez długotrwałe polewanie powierzchni preparatem do momentu przesycenia kapilar piaskowca. Nadmiar impregnatu odsącać z powierzchni ligniną i przemycić rozpuszczalnikiem jak powyżej

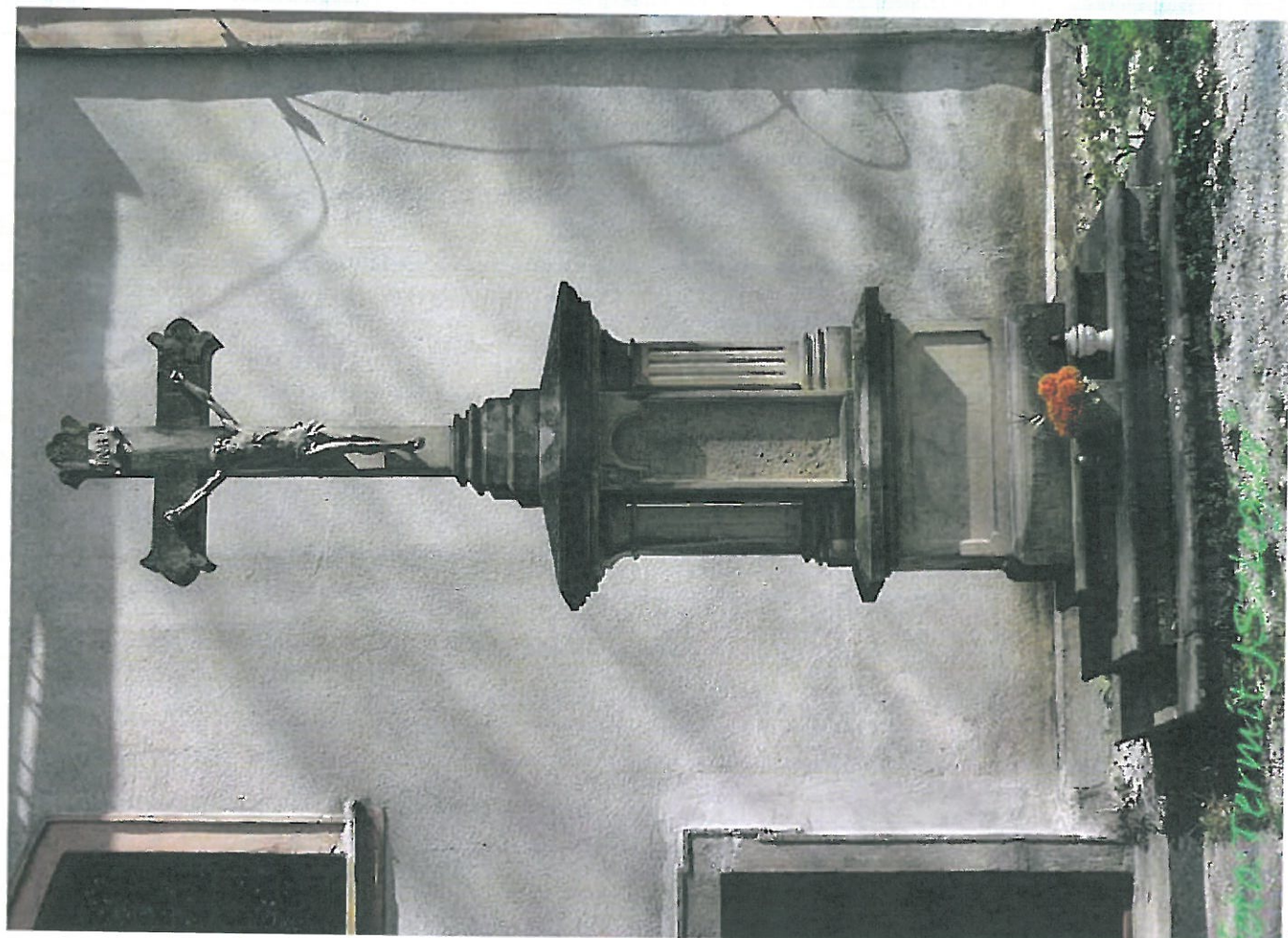
Metalowa rzeźbę Chrystusa przemycić obficie bezyną lakową. Zabezpieczyć powierzchnię dwukomponentowym lakierem stosowanym w lakiernictwie samochodowym tylnym ~~XXXXXXXXXXXX~~ wg. uzgodnień z nadzorem konserwatorskim i autorskim

opracowała: mgr Dorota Wandrychowska

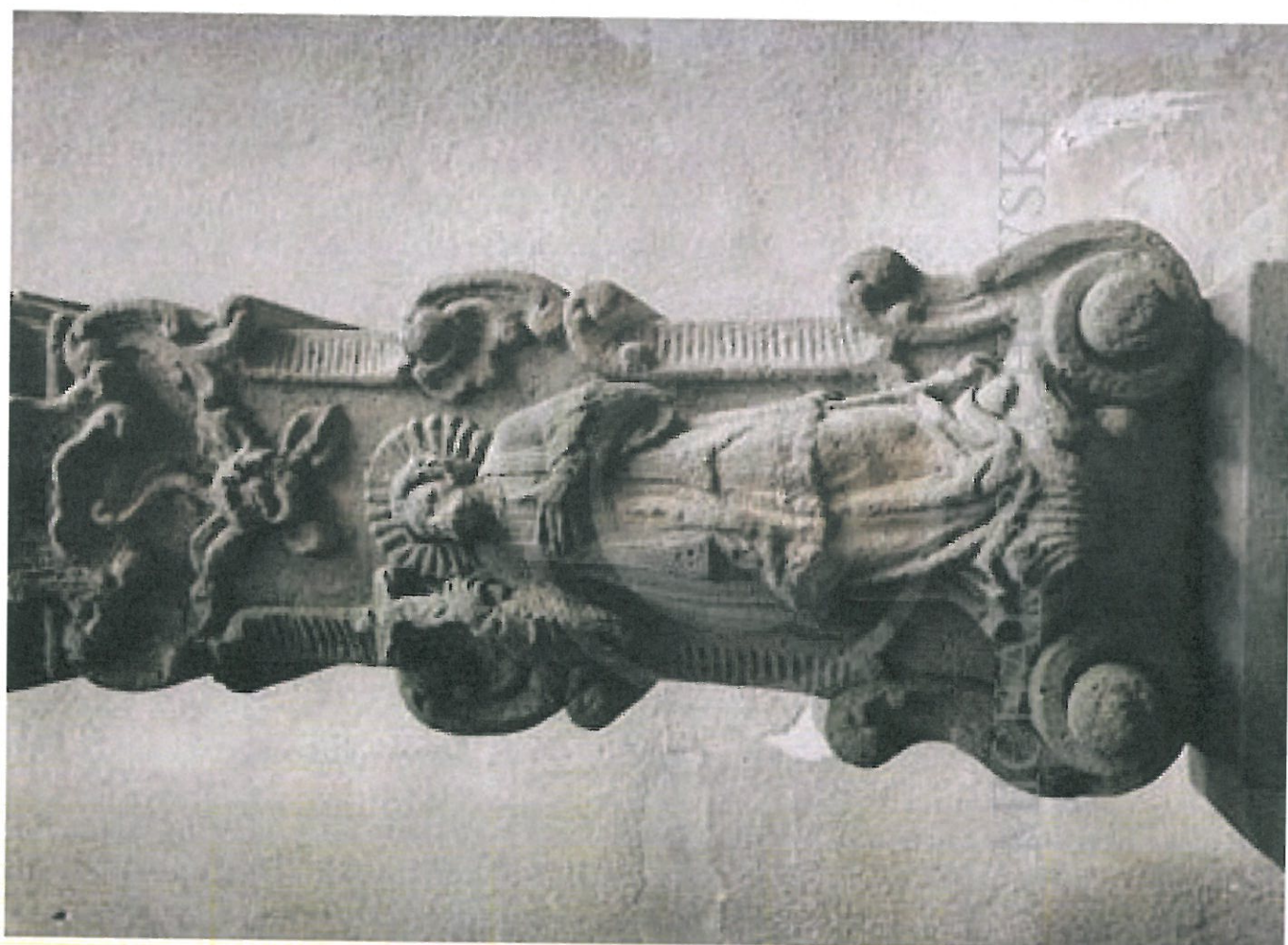
Niniejsze opracowanie podlega ochronie praw autorskich. Kopiowanie, powielanie lub publikowanie w części lub w całości bez zgody autora jest zabronione (Dz.U. Nr24,poz83,art1pkt2 z dnia 23.02.1994)

SPIS FOTOGRAFII

1. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, widok ogólny
2. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu. Płaskorzeźbiony postument pod figurą Madonny. Element wykonany prawdopodobnie w odrębnym warsztacie kamieniarskim. Widoczny inny sposób obróbki, modelunku oraz inny rodzaj piaskowca
3. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu. Madonna, nimb
4. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, widoczny precyzyjny modelunek. Powierzchnia kamienia porośnięta glonami
5. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, widoczny precyzyjny modelunek. Powierzchnia kamienia porośnięta glonami
6. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, widoczny precyzyjny modelunek włosów i ozdób wplecionych we włosy. Powierzchnia kamienia na twarzy wypłukana, całość porośnięta glonami
7. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, widoczny precyzyjny modelunek. Powierzchnia kamienia wypłukana; porośnięta glonami
8. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, widoczny precyzyjny modelunek. Powierzchnia kamienia wypłukana; porośnięta glonami. Widoczne relikty czerwonej monochromii koło ucha i włosów
9. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, widoczny precyzyjny modelunek. Powierzchnia kamienia wypłukana. Widoczne relikty czerwonej monochromii na szacie
10. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, Powierzchnia kamienia wypłukana; porośnięta glonami. Widoczne relikty czerwonej monochromii
11. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, Powierzchnia kamienia wypłukana; porośnięta glonami. Widoczne relikty czerwonej monochromii
12. Bystrzyca Kłodzka. Kolumna Maryjna przypisywana Michałowi Ignacemu Klahrowi Młodszemu, figura Madonny, Powierzchnia kamienia wypłukana; porośnięta glonami. Widoczne relikty czerwonej monochromii oraz wtórna naprawa wykonana zaprawą cementową
13. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; widok ogólny
14. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; widok ogólny
15. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; widoczny intensywny porost glonów i porostów na kamieniu
16. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; metalowa figura Chrystusa pokryta złotym lakierem
17. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; metalowa figura Chrystusa pokryta złotym lakierem, widoczne łączenie na nogach ulegające korozji
18. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; metalowa figura Chrystusa; ubytek w perizonium odsłania szary kolor metalu
19. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; metalowa figura Chrystusa pokryta złotym lakierem; perizonium
20. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; metalowa figura Chrystusa pokryta złotym lakierem, widoczna czerwień rany
21. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie; metalowa figura Chrystusa pokryta złotym lakierem, widoczna czerwień krwi wypływającej z rany
22. Bystrzyca Kłodzka. Ukrzyżowanie oraz w głębi kolumna Maryjna stojące przed kościołem p.w. świętego Floriana od strony północnej

1.

2.

3.
4.

5.
6.

7.
8.

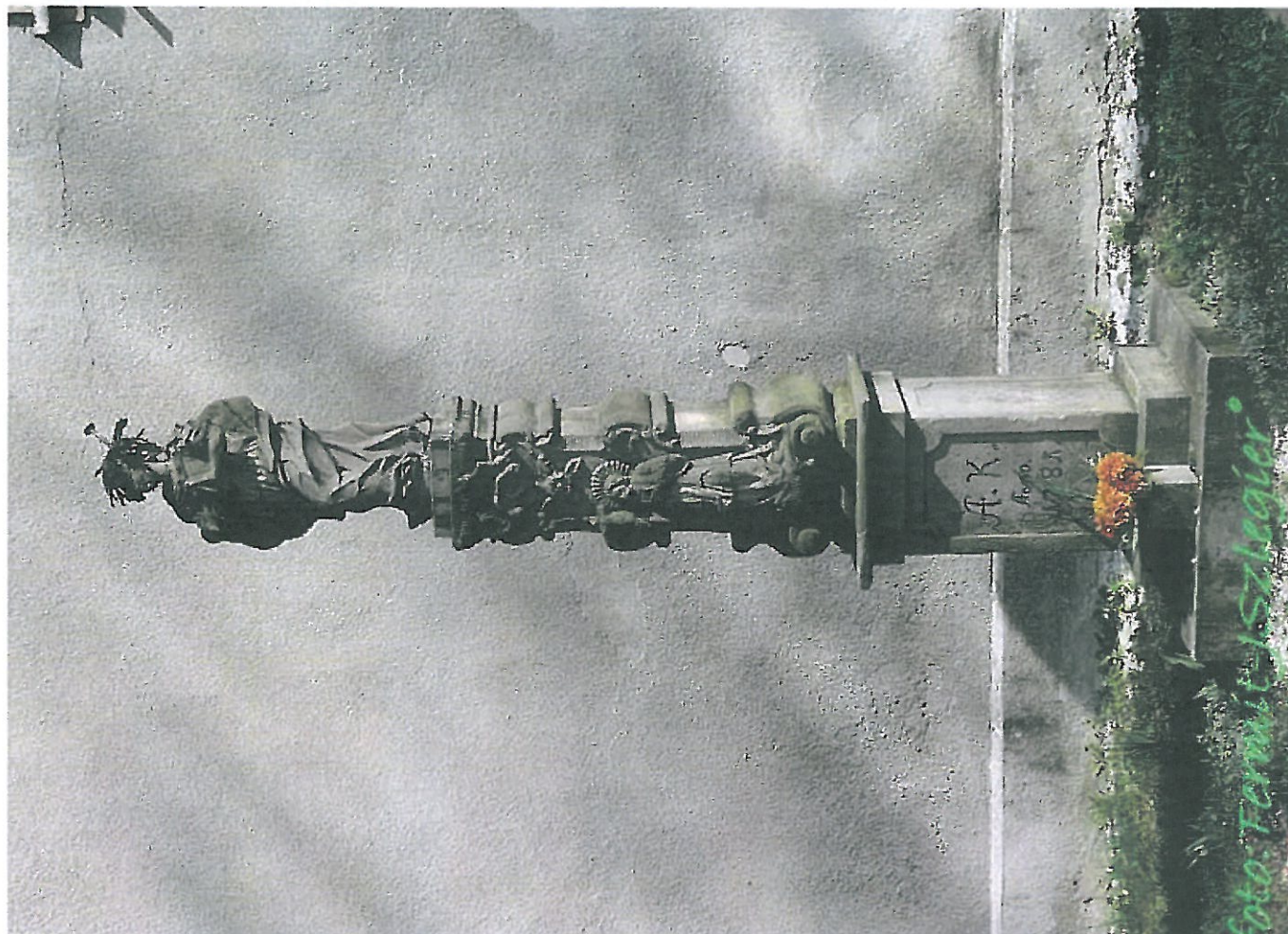

8
10.

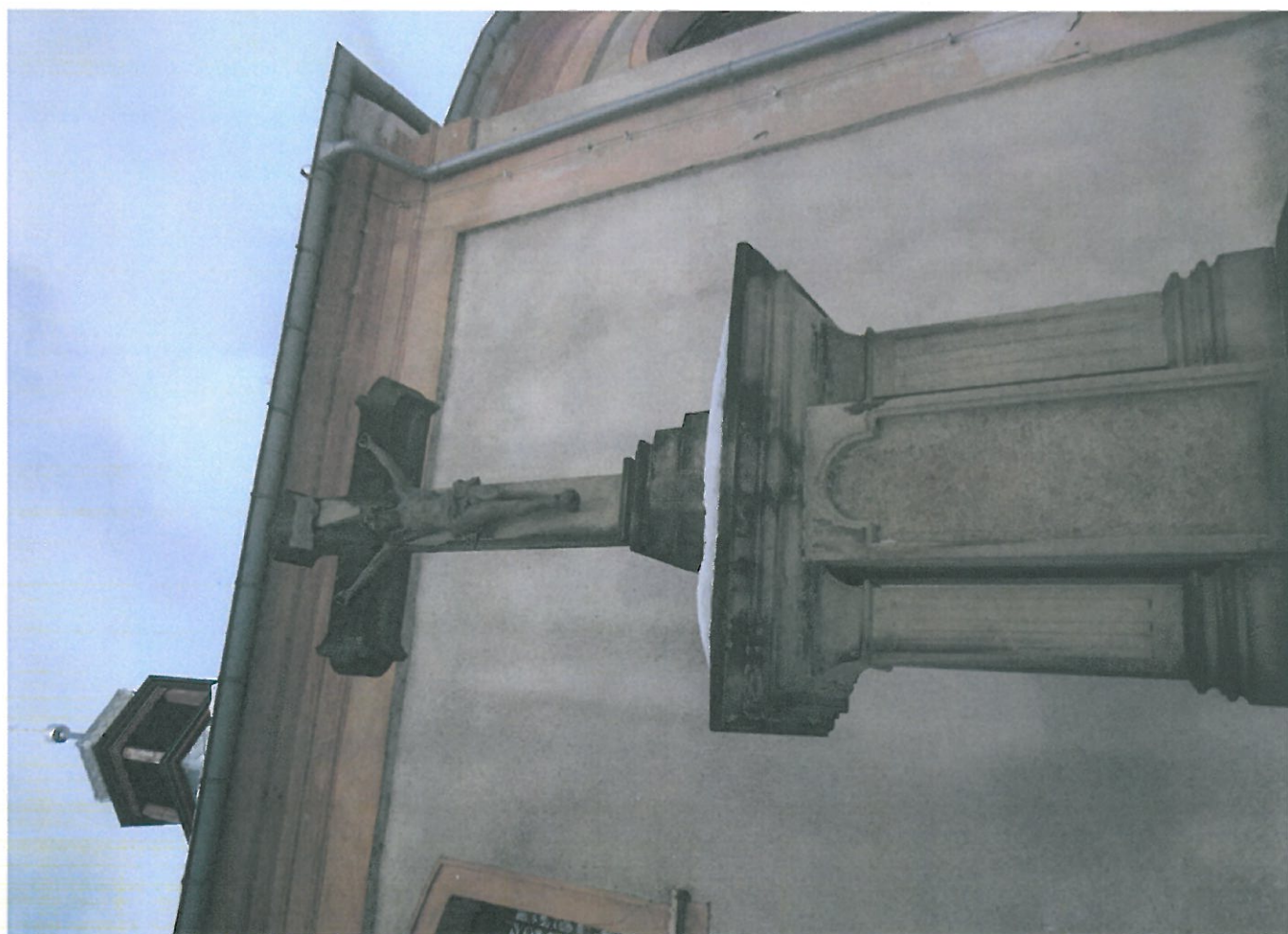

M.
12

13.

14.

15.
16.

17.
18.

20.

22
22

